

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΟΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΕΝΑΤΟΝ
1934

λοῖς δὲ παρεμπιπτόντως καὶ τῆς Ἡπείρου. Ὁ σ. ἀνεδίφησε μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ Γαλλικὰ περιοδικὰ καὶ ἀναγράφει ὅλας τὰς μελέτας τὰς δημοσιευθείσας ἐν αὐτοῖς σχετικῶς μὲ τὴν Ἀλβανίαν. Ὁ μελετητὴς τῆς Ἡπειρωτικῆς ἱστορίας θὰ εὕρῃ ἐν αὐτῇ ὅλας τὰς ἐργασίας, ἰδίως τὰς γενομένας ὑπὸ Γάλλων ἐρευνητῶν.

Τὸ ἔργον εἶναι μέρος τῆς σειρᾶς τῆς βιβλιογραφίας τῆς ἐκδιδομένης γαλλιστὶ ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ τῶν Ἀθηνῶν «Les Balkans» καὶ εἶναι ὑποδειγματικὸν εἰς τὸ εἶδός του. Παρομοίαν ἐργασίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιογραφικὴ συμβολὴ εἰς τὰ περὶ Ἀλβανίας 1771 - 1929» (Ἀθῆναι 1929) ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Δ. Π. Καλογερόπουλος, βιβλιοφύλαξ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς, εἰς συμπλήρωσιν καὶ συνέχειαν τῆς Ἀλβανικῆς Βιβλιογραφίας τοῦ Emil Legrand.

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ

X. Lefcopatridis, *A travers l'Albanie (extrait de la Revue «Les Balkans» Athènes 1934 σ. 1-91).*

Ἐν τῇ ἀνωτέρω δημοσιευομένη βιβλιοκρισίᾳ τῆς Βιβλιογραφίας τοῦ κ. Κερασπούλου ἀνέφερα τὴν στενὴν σχέσιν τῆς Ἡπειρωτικῆς καὶ Ἀλβανικῆς ἱστορίας. Ἐκ τούτου καταφαίνεται πόσον μέγα εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν Ἡπειρωτικὴν ἱστορίαν διὰ πᾶν βιβλίον ἀφορῶν τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀλβανίας.

Ὁ συγγραφεὺς δὲν μᾶς δίδει ἐπιστημονικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀλβανίας, ἀλλὰ μίαν μελέτην σύντομον διὰ σκοποὺς προπαγάνδας ὑπὲρ τῆς Βαλκανικῆς ἰδέας, διότι εἶναι ἀπὸ τοὺς θιασώτας τῆς ἰδέας ταύτης καὶ ἀπὸ τοὺς συντάκτας τοῦ περιοδικοῦ «Les Balkans». Κατορθώνει εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας σελίδας νὰ μᾶς δώσῃ συνοπτικὴν εἰκόνα τῆς ἱστορίας τοῦ γείτονος ἔθνους. Ἀναφέρων ἐν ἀρχῇ ἀρκετὰ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἀλβανίας διαλαμβάνει εἰς τὰ μετέπειτα κεφάλαια περὶ τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἁλβανικοῦ κράτους, περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς του καταστάσεως καί, τέλος, περὶ τῆς πνευματικῆς του τοιαύτης.

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ

Εὐλογίου Κουρίλα Λαυριώτου, *Ἡ Μοσχόπολις καὶ ἡ Νέα Ἀκαδημία αὐτῆς. Ἡ καταγωγὴ τῶν Κουτσοβλάχων καὶ ἡ ἐγγραμμάτισις τῆς γλώσσης αὐτῶν* («Θεολογία» τμ. IB' τοῦ 1934 σ. 69—85, 149—162 καὶ 314—336).

Ἄν καὶ ἡ Μοσχόπολις ὑπῆρξε σπουδαῖον κέντρον τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους,

ἐν τούτοις ἐλάχιστα ἔχουν γραφῆ περὶ αὐτῆς. Ἡ ἱστορία της δὲν ἤρευνηθῆ ἀκόμη, οὔτε ἐγράφη ἀκόμη ἡ ἱστορία τοῦ περικλεοῦς τυπογραφείου της, τοῦ ὁποίου δυστυχῶς οὔτε αἱ ἐκδόσεις ὄλαι δὲν εἶναι ἀκόμη γνωσταί. Ξένοι, καὶ ἰδίως Ρουμᾶνοι (βλ. βιβλιοκρισίας μου εἰς «Ἡπ. Χρονικά» τ. Η' τοῦ 1933) ἐπιστήμονες, ἔχουν ἀσχοληθῆ ἀρκούντως μὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν δρασιν τῆς πόλεως ταύτης κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα, ἀλλὰ ὑπὸ τὸ προπαγανδιστικὸν πάντοτε πρίσμα. Ὁ κ. Κουρίλας αὐτὸ τὸ κενὸν προσπαθεῖ νὰ πληρώσῃ διὰ τῆς ἐργασίας του, ἂν καὶ δὲν προσφέρει νέας πηγὰς διὰ τὸ θέμα τοῦτο. Παρ' ὅλα ὁμως ταῦτα κατορθώνει νὰ μᾶς δώσῃ μίαν συνοπτικὴν εἰκόνα τῆς ὑπερόχου σταδιοδρομίας τῆς πόλεως ταύτης ἀξιοπρόσεκτον, πολλὰ προσθέτουσαν εἰς τὴν μικρὰν καὶ μοναδικὴν δυστυχῶς ἱστορίαν τῆς Μοσχοπόλεως τὴν γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Σκενδέρη (Ἀθῆναι 1928).

Χ. Ι. ΣΟΥΛΗΣ

Σπύρου Μινώτου, Ἡ παραχώρησις τῆς Πάργας στὸν Ἀλῆ. Ἡ περιπέτεια μᾶς ἐκδόσεως τοῦ Οὔγου Φωσκόλου (Ἀθῆναι 1935 σ. 1—32).

Ἡ πώλησις τῆς Πάργας ὑπὸ τῶν Ἀγγλων εἰς τὸν Ἀλῆ Πασᾶν τῶν Ἰωαννίνων καὶ ὁ συγκινητικὸς αὐτῶν ἐκπατρισμὸς εἶχον συγκινήσει βαθύτατα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Εὐρώπης καὶ ἄρθρα ἐπὶ ἄρθρων, βιβλία καὶ ποιήματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν Εὐρώπῃ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀπανθρώπου ἐκείνου γεγονότος. Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἐγράφη καὶ ἐτυπώθη ἐν Φλωρεντίᾳ ἰταλιστὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοῖταλοῦ ποιητοῦ Οὔγου Φωσκόλου βιβλίον ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν σληρὰν τύχην τῆς Πάργας, τοῦ ὁποίου μόνον 6—8 ἀντίτυπα ἐκυκλοφόρησαν εἰς στενοὺς φίλους τοῦ ποιητοῦ. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ παρεξηγηθῆ καὶ νὰ συκοφαντηθῆ ὁ ποιητὴς τῶν Τάφων ὡς ἐξαγορασθεὶς παρὰ τῶν Ἀγγλων. Ὁ σ. προσπαθεῖ νὰ ἄρῃ τὴν προσαφθεῖσαν εἰς τὸν ποιητὴν ἀτιμωτικὴν ταύτην κατηγορίαν καὶ νὰ ἀποδείξῃ δι' ἐπιχειρημάτων λαμβανομένων ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ποιητοῦ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Πάργας ὅτι ὁ ποιητὴς εἶναι ἀμέτοχος τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν κατηγορίας. Πρὸς τοῦτο δημοσιεύει ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὁ Φ. «δὲν ἔλαβα ποτὲ γιὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ κριμίαν ἀμοιβὴν ἢ δῶρον ἀπὸ θνητό. Τὸ βιβλίον αὐτὸ μοῦ ἐστοίχισεν, ἔξω ἀπὸ ἕνα χρόνον ἀδιάκοπης ἐργασίας, 300 ἀκόμα λίρας στερλίνας γιὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς, τὰ βιβλία ποὺ χρειάστηκα γιὰ τὸ ἔργο καὶ ἄλλα σημαντικὰ ἔξοδα, γιὰ νὰ ἔχω μαρτυρίας αὐτῶν».